

Kieli on

/ vuorovaikutuksen väline tai tuote

”Kieli on vuorovaikutusta ympäristön kanssa.”

/ merkityksellistäjä

”se, millä me merkityksellistämme asioita”

/ järjestelmä

”keskinäistä sovittua symbolismia, jossa jokaisella symbolilla on joku oma merkitys”

/ monikanavainen

”Kielellä on yleensä vähintään suullinen ja usein myös kirjallinen muoto, mutta ei aina (esim. viittomakieli).”

/ ihmisyyden mitta

”Kieleen liittyy melkeinpä kaikki mikä liittyy myös ihmisyyteen.”

/ osa minuutta

”oman itsen jatke” ”Identiteetin rakennuspalikka”

/ tie yhteiskunnan jäsenyyteen

”Kieli toimii kulttuurien ylläpitäjänä ja kehittäjänä, vallan välineenä, opiskelun ja oppimisen välineenä sekä ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa.”

/ vaihtelua ja muutosta

”alueellisesti rakentunut” ”muuttuva ja altis vaikutteille”

/ tekoja ja toimintaa

”Teemme asioista konkreettista.”

/ tiedon siirtäjä ja säilyttäjä

”Kieli on myös säilyttäjä, johon sisältyy tietoa asioista joita ei enää ehkä ole edes olemassa.”

/ ryhmien rakentaja

”kielellä luomme yhteisöllisyyttä toisten kanssa”

→ monikerroksinen

”Vuorovaikutusta, valtaa, ihmisyyden perusta ja suhteiden luoja”

Kielitietoisuus on

/ **kieliin, kielenpuhujiin ja kielen käyttöön liittyvää tietoa ja asenteita**

tietoisuutta eri kielistä ja kielimuodoista sekä niiden käytöstä:

”ymmärrystä siitä, että on erilaisia kieliä - puhuttujen kielten lisäksi myös muita”

”kykyä oppia hahmottelemaan kielen/vuorovaikutuksen säännönmukaisuuksia”

kiel(t)en näkyväksi tekemistä:

”eri kielten tuomista osaksi arkea” ” monikielisten resurssien käytön tukemista”

eri kielten ja kielimuotojen arvostamista

”kieliin ja kielenpuhujiin liittyvien asenteiden tunnistamista ja näkyväksi tekemistä”

/ **ymmärrystä kielen ja sisältöjen, toiminnan sekä osallisuuden erottamattomuudesta**

”oppija voi rakentaa yhtä aikaa sekä tietopohjaa, käsitteiden hallintaa että kielitaitoa – kaikilla eri kielillään”

/ **oppijan ja oppimisen tukemista**

kykyä kohdata yksilö

”jokaisen huomioon ottamista, yleistä sensitiivisyyttä”

”ymmärrystä kielen ja emootioiden sekä kielen ja identiteetin yhteydestä”

sosiaalistamista kieleen ja yhteiskuntaan

”sen pohtimista, millaista kielitaitoa oppija tarvitsee ja missä/milloin opitaan sekä milloin on otollisin tuen aika”

/ **opetuksen kantava voima**

opettajana kasvua

”omien käsityksen avartamista”

kielitietoista toimintakulttuuria luokkahuoneessa

”opetuksen saavutettavuutta” ”heittäytymistä, kokovartalotoimintaa”

osa (koulutus)politiikkaa

”opetussuunnitelmatyö, ohjaavat asiakirjat, linjaukset; keskusorganisaatiot toimijoina”

”sen ymmärtämistä, että kielitietoisuudesta/monikielisyydestä on hyötyä”